

## متن پرسش

سلام علیکم: شما فرمودید که انسان میتونه در هنگام نماز خواندن استاد سلوکی را نصب العین قرار دهد. درباره این پاسخ شما می‌خواستم نظر جوادی آملی را برای شما بزارم تا نظر شما را در این رابطه بدانم. «وَقَدْ قَالَ بَعْضُهُمْ: «لَا بُدَّ لِلْسَّالِكِ أَنْ يَجْعَلَ نَصْبَ عَيْنِيهِ أَسْتَاذَهُ السُّلُوكِيِّ فِي جَمِيعِ أَحْوَالِهِ وَلَا سِيَّما فِي الصَّلَاةِ». وَ هَذَا الْقَوْلُ بَاطِلٌ فِي الشَّرْعِ وَ السُّلُوكِ، لِأَنَّ الشَّيْخَ وَ الْمُرْشِدَ غَايَتُهُ أَنْ يَكُونَ وَاسِطَةً فَيْضٍ، وَ هُوَ عَبْدٌ فَقِيرٌ إِلَى اللَّهِ، وَ الصَّلَاةُ مَوْطِنٌ لِقَاءِ الْحَقِّ تَعَالَى، وَ النَّظَرُ إِلَى غَيْرِهِ فِيهَا شَرَكٌ خَفِيٌّ، لِأَنَّ الْعَبْدَ يَخَاطَبُ اللَّهَ بِ «إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ»». ۲. ترجمه / شرح روان «و برخی گفته‌اند: «بر سالک واجب است که استاد سلوکی خود را در تمامی احوالش، و به‌ویژه در نماز، نصب العین خویش قرار دهد.» و این سخن در شریعت و سلوک باطل است؛ زیرا نهایت کار شیخ و مرشد آن است که واسطه‌ی فیض باشد، و او خود بنده‌ای است نیازمند به سوی خداوند. و نماز، موطن ملاقات با خدای متعال است، و نظر به غیر خدا در آن [نماز] شرک خفی است، زیرا بنده در نماز خدا را با عبارت «تنها تو را می‌پرستیم و تنها از تو یاری می‌جوییم» خطاب می‌کند». ۳. منبع دقیق تفسیر تسنیم، تألیف: آیت‌الله عبدالله جوادی آملی، جلد ۵، صفحه ۲۱۹.

## متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: نکته‌ای که حضرت آیت الله جوادی می‌فرمایند کاملاً درست است و این که از حضرت رضا «علیه السلام» آمده است: «وَ اِنَّوِ عِنْدَ اِفْتِتَاحِ الصَّلَاةِ ذَكَرَ اللّٰهِ وَ ذَكَرَ رَسُوْلَ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ اِجْعَلْ وَاحِدًا مِّنَ الْاَيْمَةِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ نَصْبَ عَيْنَيْكَ.» در هنگام شروع نماز یاد خدا و یاد رسول خدا باش و یکی از ائمه علیهم السلام را مد نظر قرار بده. به معنای آن نیست که خدا را مد نظر قرار ندهیم؛ بلکه بدین معنا است که با نظر به شخصیت‌های توحیدی اولیای الهی نظر به حضرت حق بهتر صورت می‌گیرد. و توصیه آیت الله قاضی در همین رابطه معنا می‌دهد که فرموده باشند استاد خود را مد نظر داشته باشید. موفق باشید